

Անյուսութեամբ եւ յոտալով . իսկ այսօր Սիբեա բնորոշայն տառալոյսով կը յոգիս : Եթէ օրիւտը կեանքն քոնէ մէկ անգամ ծաւ պատանեց ինչ , կ'աղայեմ , մի՛ ծածկէ , եւ բող սփռիլ զիս զոնէ այս յիշատակն , Արդ որ զողջան ապաղան մեր օրերուն : Եւ նէ . Սիփոուէ , ո՛վ վաստաբախ , եւ զքրով Ազան չեղայ հանդէպ ինչ միջկ կ'աղբի , Հիմա՛կ ալ չեմ , զի էի ե՛ս ալ բրտաւառ : Այս չարաբաս ժողկան վրայ մի՛ գանգաւոր : Մեր չուառութեանց եւ զիս այրող . զոչեցի , Սիրոյն համար , երեսասարդ հասակին Քաղցը անուճով ու մեր կենցիկն կոտորած Յոյսին համար , բոլլ տուր ինձ , ո՛վ սիրուհի Որ բու ձեռնիդ զբաշխէ : Եւ նէ զայն ինձի Կը կարկառէր քաղցրաբարու բարձրածով : Մինչդեռ եւ զայն համբոյրներով կը ծածկեմ , Ու բաբայաւուն տաղանապալից քաղցրութեամբ Կը սեղմեմ զայն բառուն ծոցիս , բռնիմով Կը տոյրին դէմքս եւ կուրծիս , ու կը մնայ Չայիրս կոկորդս , եւ հանդէպ իմ հայտնամիտ Կը բեկանի յոյսն : Յետքն եւ իր ալեւն Այլերուս մէջ գորովագին սեւեռած , Արդ կը մտնա՞ս , բաւա ինձ , ո՛վ սիրական , Որ եւ գեղէ մերկ կողոպտուս եմ մնացած : Ու դուն գո՛ւր , ո՛վ վաստաբաշխիչ , զուր սիրով Կը տոյրիս , կը զօրիս : Արդ մնաս բարո՛վ Առ յաւէ . մեր նէ մարմիններն ու մտքներն Իսպառաքալու բաժնուած են : Ինձ համար Դուն չես ապրիր ու պիտի բնաւ չապրիս ա՛լ , Բախթ փլուրեց հուսանքն որ ինձ երդուցար : Ուզելով այն առեմ գոչել տալուսպէս , Ու նուաղելով , 'ւ անմիջիկաւ արցունով Բիրբեռ ուռած՝ քօթուցի իուներս զլլխէս : Եւ սակայն նէ ալերուս մէջ կը մրնար , եւ արեւուն շառալիւն մէջն անգոս՝ Ես զայն սեւեռել կը կարծէի տակաւին :

ԼԷՈՐԱՐՏԻ

Քարգմ. Զ. ԱՐԱԷՆ ՂԱԶԻԿԵԱՆ

... Ա Հ Բ Ի Ի Ր Ը Լ Ո Յ Ս Ի Ն

Դուն կը փայլիս մեծութեամբ
Եւ զստեղծութիւնս հոգեւոր :
ԲԻԳ - ՎԷՏԷ

Կ'երթամ աղբի՛ր լոյսին . . .
Ուզին երկար է , տալարկուած է ուզին
Կաթմարեմով , ցանկաւած՝ մուրի փուշեմով .
Ուզին եւզ է նաւազայի մ'անագունակ :
Անկէ կ'ելլեմ ինձով զոգրոջ ծունկերուս ,
Եւ ծունկերե՛ս՝ զոր գանձին եղբայրներս՝

Արիւնքս տալ կը բրդիս .
Հեւն է կուրծիս , քարիքներուս վրայ փոշին .
Սիրքս սափորն է դասարկ ,
Ու եւ կ'երթամ դէպ ի աղբիւր լոյսին . .
Լոյսն աղուտ է բարձրութեան մէջ հոտանաւ ,
Ռոնգահոյսին մէջ՝ արդար .
Օր մ'ես սեայ էութենէն մասք մը սուրբ
Մօրս հողոյն մէջ հանգնալուս , եւ ցարած
Մեր զիւրակին մէկ հրծեայն հերոսին
Հողակոյսին վրայ դալար :
Միջօրէին զայն սեայ՝
Որ երեւմ մեծ քիթեռնիկի մ'ըսպիտակ
Կը րալէ զաղջ պատուհանիս քարին վրայ ,
Որ մայրերէն կամ աղծապիղծ համբայէն
Ներողամիտ զքրութեամբ
Կը հոսէ նոր կրքուած կաթի մը պէս եղի ,
Որ իրիկունն հորիզոնէ հորիզոն
Կ'երիզանար գետնու պէս յակընթի
Կամ կը կազմէր երկիններուն վրայ խաղաղ
Անբշական տաղաններ՝ որոնց մէջ
Կը բրնկէին նուեռաւոր կրդէակներ :
Չայն եւ սեայ , եւ հողոյս մէջ արքնցաւ
Փանդուխտի սենյ մը անորոշ եւ լրկիւլ
Դէպ ի գաւառ մ'անմանօք , լի՛ արեւով .
Եւ արդ կ'երթամ դէպ ի աղբի՛ւր լոյսին . .
Լոյսն է մթնոս հարթ , եւ դուստրն Աստուծոյ ,
Ան զինքն է Տիեզերին բեղիւրութեան ,
Որ իրիկուն մը կողէն դուրս Յիսուսին
Հեղեղօրէն հոտեցաւ ,
Ներումի պէս հոտեցաւ , վա՛րք , Մեղին
Սեղանի եւուրք հաւատում մարդերուն
Անյուսութեան քակիներուն մէջ դասարկ :
Լոյսը արինն է բնութեան ,
Գիշերունս խոյրն եւ պատմաւանն է օրուան .
Աստուծային Ակնին է՝
Որ երկունի մէջ մեռած մօր մը նրման
Կը սեղծէ իր վախճանելու ժամանակ ,
Ակնին հեղեկն այլերով՝
Որուն հողին ամէն զարուն կը սրփի
Հիւլիին մէջ եւ մարդկային մթածման ,
Որուն համար զոնեմով զե՛ր կը մրկան
Լուսասներով ծիծաղկոս
Կրկնական փախը յոյրք Գանգէսին :
Ու եւ կ'երթամ դէպ ի աղբի՛ւր լոյսին . . .
Լոյսը մարմանն է երկնային հանգիւսն ,
Որով Արուեսան անմահական երազով
Կը բանգալէ ձիւնամարմին աստուածներ :
Իր ծոցին մէջ կը ծնին
Մոսլլ Տանգէներն ու Հոմերներն նրակայ .
Իր ծոցին մէջ իմաստութիւնը երգ մ'է՛
Ջոր զիշերունս մէջ խորունկ
Բանաստեղծները կը լրանն աստղերէն՝
Որ ցորեւունս մէջ մրակոն ասեղանին :
Ան ամենե՛ն զինքն կու տայ , ամենե՛ն

Կը բաժնուի ու կը մընայ անբաժան
 Նըթարինն պէս...—ան նըթարինն է՝ որ կ'իյնէ
 Ամեն անգոս սեղաններուն վրայ մեր
 Մարդեղութեան ստիւնըլայ խորհուրդին :
 Ու ես կ'երթամ դէպ ի աղբի՛րը լոյսին . .
 Քանի՞ հազար , կամ թափ՞ բխու օտիներ
 Պէտք է որ ա՛յսպէս փայլեմ .
 Քոնի՞ք՝ անգամ պէտք է իյնամ կարկէր
 Ճանապարհիս վրայ՝ բացուած
 Նրպատակին պարիսխանս բրբոջով . .
 Զրգիսեմ ես .—միայն թէ , ո՛վ եղբայրներ ,
 Ո՛վ խաչ նանդը եղբայրներ ,
 Թողուցէ՛ դիւ նամբողութեան մէջ միմակ .
 Ա՛յնքան միմակ ես ա՛յնքան լուս , որ լրբեմ
 Սրբիս քոփիւնձ՝ որ իմ բնեմ օրագոս է
 Նրագնդուն մէջէ բխու :
 Արեւով լի ես արեւներ ճանդ
 Ուղիիս վրայ մի՛ք սքսնէմ
 Ձեր օտը՝ մալլ թելի մը պէս օտուրի :
 Եւ ո՛չ ալ դիւ կանչեցէ՛
 Խրնայններուն ձեր զրարք՝
 Ուր բողբոխը կը գարնէ նուագարան :
 Ընդունա՛յն է խոսանալ
 Սրբիս կոյսեր , սիրտս սպիտիկ է դասարկ՝
 Եւ ես կ'երթամ դէպ ի աղբի՛րը լոյսին . . .

ԳՆԱՆԻՆԷԼ ՊԱՐՈՒԺԱՆ

ԻՄ ՅԵՇՈՂՈՒԹԻԻՆՆԵՐՍ

(Նարունակութիւն)

2.

Հարաւ մը յետոյ , Նշանուած էի Անտոն
 Գարայի ճեմ :

Ան իր մօրաբորը որդւոյն քով առաջին
 դարգիր էր :

Օրթագիւղի մէջ՝ Գարաեան Սահակ աղա
 յարգուած մարդ էր : Հառ խիստ էր իր որդ-
 ւոցը ճեմ : Լսելով որ իր որդին թատրոնի մէջ
 խաղացող աղջկան ճեմ պիտի պատկուէր , սաս-
 տիկ բարկացեր էր :

— Ա՛լ տունս գործ չունիս , բեր էր. պաշ-
 տօնէդ ալ հրաժարուած ես. գնա՛ :

— Հա՛տ շնորհակալ եմ , կը պատասխանէ ,
 ու տունէն դուրս կ'իլլէ :

Գարով ինչ մօտ կը պատմէ պատահածը .

— Աղբի՛ւ , ես պանդոկի մէջ սենեակ պիտի
 վարձեմ : Գուռն ինչմէ երես մի՛ դարձնեն . ես
 գործ կը ճարեմ , քեզ ու մայրդ կը պահեմ՝
 ինչպէս որ պէտք է :

— Գուռն ալ հանգիստ եղիր , Անտոն . ես
 ալ այնքան աղքատ չեմ . ունիմ հազար ոսկի .
 ատով դուռն կընաս գործ մը բռնել :

Պանդոկի մէջ կ'ապրէր , բայց ամէն օր մեզ
 մօտ կը ծաշէր :

Մէկ կամ երկու ամիս էր որ Նշանուած
 էինք , պարոն մը սկիստայրիս հաւատարմէր էր թէ՛ .

— Եթէ՛ քու հարմարացուէ՛ չորանեմ է ,
 կ'ապահովցնեմ քեզ որ հարմարուէ՛ մէջ առա-
 ջին տեղը պիտի բռնէ : Գնա՛ անգամ մը տես ,
 յետոյ ինչ կ'ուզես ըսէ :

Երկրորդ օրը՝ Նշանածիս հետ ծեր մարդ
 մը Ներս խոսու : Զգացի թէ անոր հայրն է :
 Զխա տեսաւ թէ չէ , համարեց .

— Կեցցե՛ս , Անտոն՝ բաւ , այսպիսի հարա-
 նացու ես չէի կարող ծարիւր քեզի :

Քիչ մը Նստելէ յետոյ , ինչորեց որ մեզ
 երկուքս մինակ թողուռ : Ու երբ մինակ մնացինք ,
 բաւ ինչ .

— Աղբի՛ւ , աղջիկս , այժմ ինչդիրք մը
 ունիմ քեզի . տեսնե՛ք պիտի յարգեմ :

— Հայր , հրամայեցէ՛ք , վստահ եղէ՛ք որ
 ձեր հրամանը իբր պատգամ պիտի ընդունիմ :

— Իմ ինչդիրքս է որ ձեր պսակը կա-
 տարուի պապական եկեղեցւոյ մէջ : Ախն ու ես
 շատ կ'ընամոլ ենք :

— Սիրելի հայր , Ներեցէ՛ք ինչ , քանի՞
 զաւակ ունե՛ք :

— Ցանկընորս :

— Այժմ կարգը ձերն է հարցընելու թէ
 իմ մայրս քանի՞ զաւակ ունի : Մէկ հատ միայն :
 Ու ինքն ալ կ'ընամոլ է որքան դուք : Ան ալ
 սնուցեր մեծցուցեր է զիս այն յոյսով որ պիտի
 պսակէ զիս այն եկեղեցւոյն մէջ ուր զիս մկրտե-
 ռ : Այժմ ըսէ՛ք , կարո՞ղ եմ թքնել այն կուրծ-
 քին վրայ որ ինձի կաթ է տուեր , թքնել այն
 մօր վրայ որուն միակ յոյսն եմ ես : Հիմա որ
 ամէն բան իմացաք , ինչդրեմ՝ հրամայեցէ՛ք , ես
 պատրաստ եմ ընելու :

— Ո՛չ , ո՛չ , սիրելի՛ աղջիկս :

Կանչեց Նշանածս .